

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Pressekonferanse 8. juni 2016

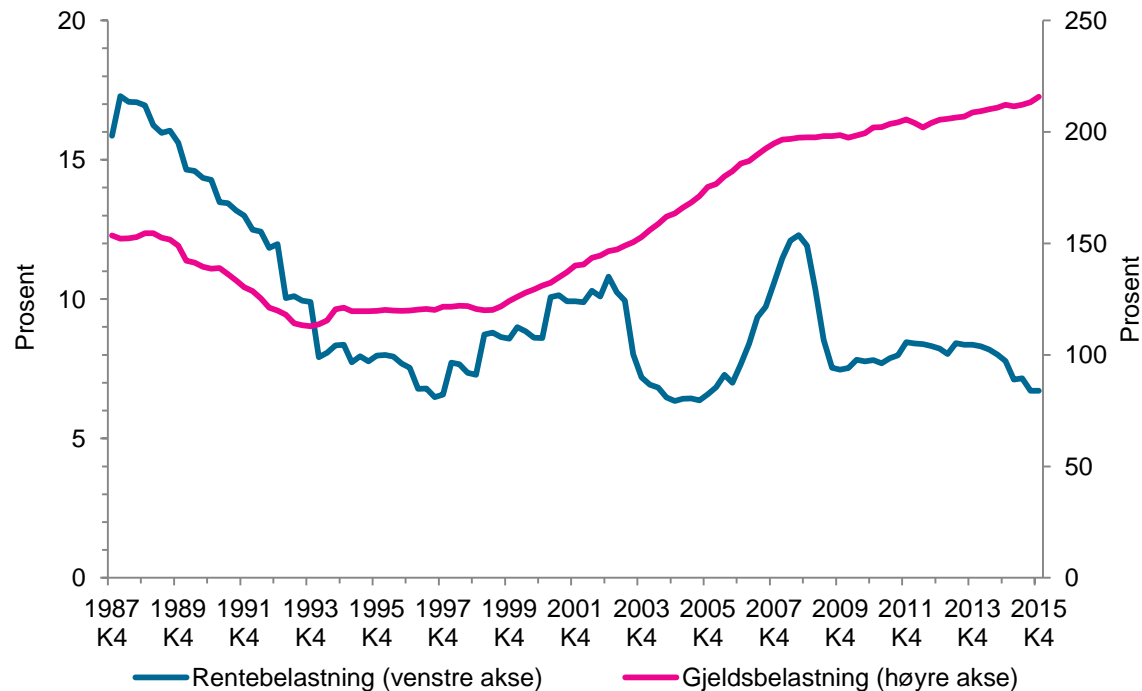
Finansielt utsyn 2016

Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen
Direktør for bank og forsikringstilsyn Emil Steffensen

Økonomisk bakgrunn

- Norsk økonomi
  - Oljerelaterte næringer hardt rammet
  - Begrensede ringvirkninger til øvrige næringer
    - Ekspansiv finanspolitikk, lav rente, svak krone
- Internasjonal økonomi
  - Moderat, men skjør vekst i USA og Europa
  - Råvareeksportører i nedgang
  - Stor usikkerhet i Kina
- Internasjonale finansmarkeder
  - Ekstremt lave renter, både korte og lange
  - Risiko for finansielle ubalanser og fornyet markedsure

Husholdningenes gjelds- og rentebelastning

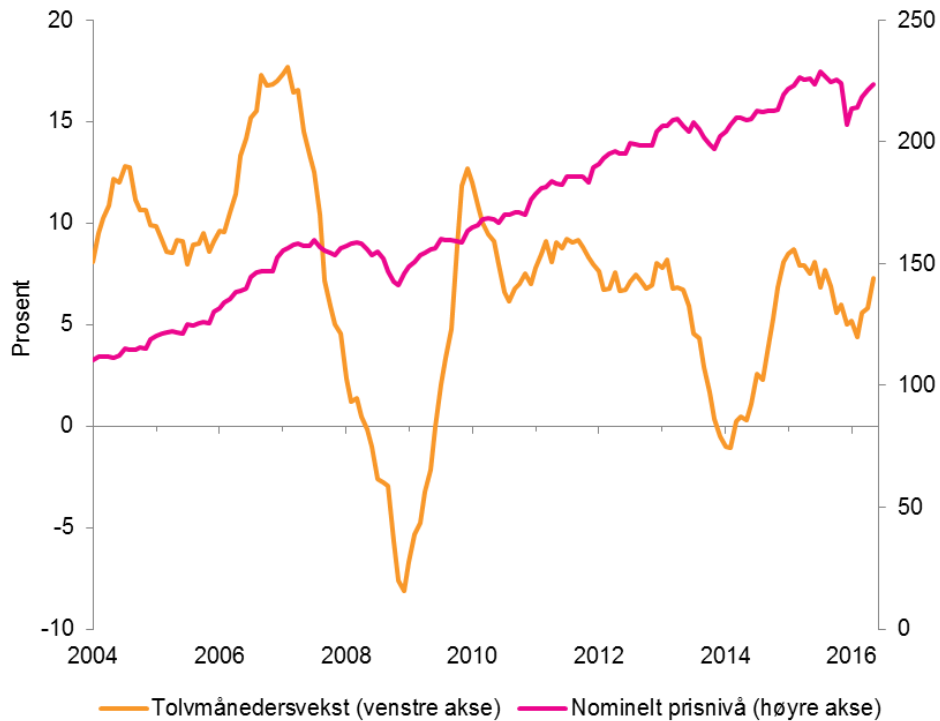
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Forbrukslån

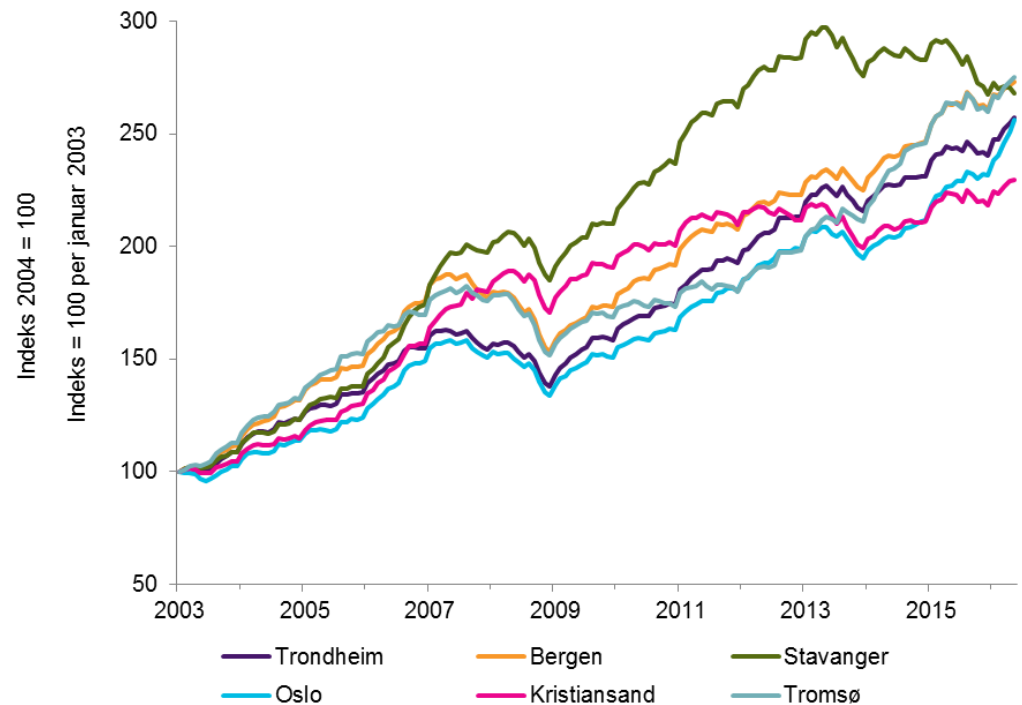
- Liten del av husholdningsgjelden (omlag 3 pst), men sterk vekst (11 pst)
- Markedsføres meget aktivt
- Høy margin: Attraktivt produkt for banker/finansieringsforetak, men
  - Undervurdert tapsrisiko?
  - Omdømmerisiko
- Kan påføre mange enkeltmennesker store belastninger
- Finansinstitusjoner må være seg bevisst sitt samfunnsansvar og ivareta kundenes langsiktige interesser på en god måte
- Finanstilsynet: Nye retningslinjer for fakturering av kredittkortgjeld
  - Kredittramme skal ikke økes uten av kunden ber om det
  - Utestående kreditt skal faktureres. Kunden må selv velge lavere beløp hvis det er slik adgang
  - Vil om nødvendig bli fulgt opp med forskriftsregulering
- Forbrukerombudet: Forslag til forskrift om markedsføring av kreditt
  - Strammere regler for markedsføring av kreditt, bl.a. forbud mot kredittavtale som vilkår for å oppnå bedre vilkår på andre kjøpsavtaler
  - Til vurdering i Barne- og likestillingsdepartementet
  - Bør følges opp
- Gjeldsregister

Boligmarkedet

Nominelle priser

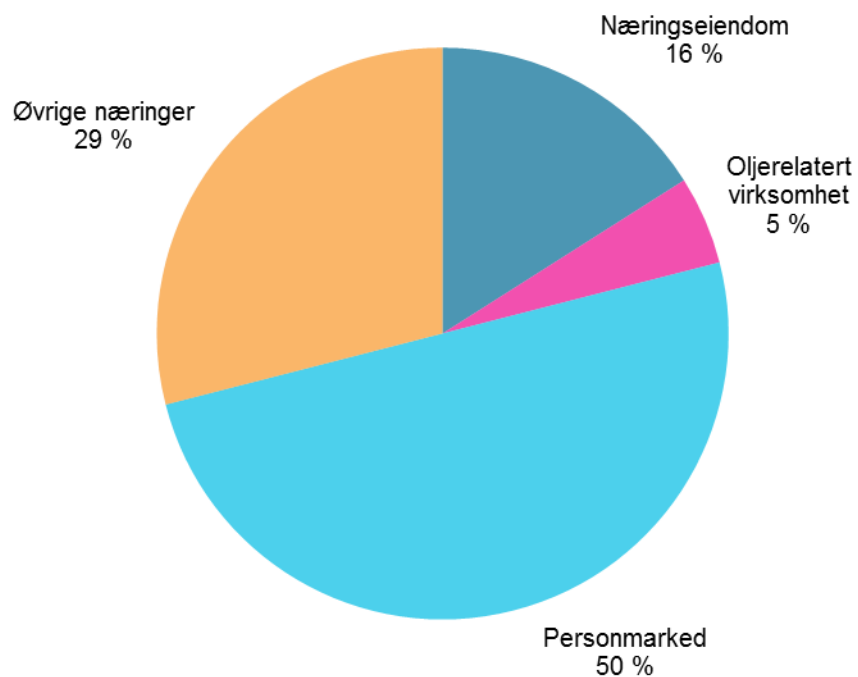
Regionale priser

Kilder: Eiendomsverdi, Eiendom Norge og Finn.no

Bankers utlån

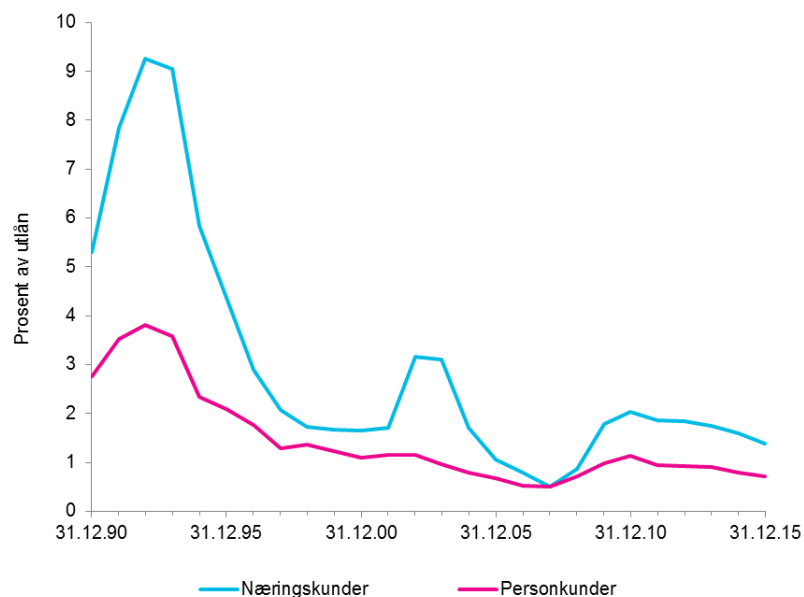
Utlån til viktige kunde grupper*

*Tall for de 16 største bankene.
Kilde: Finanstilsynet

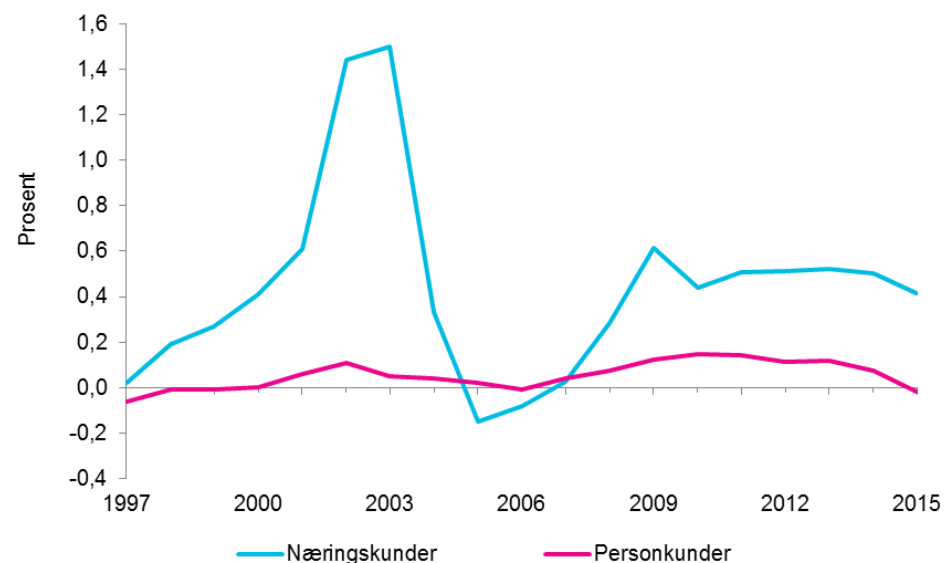
Mislighold og utlånstap i banker

Mislighold, innenlandske kunder

Kilde: Finanstilsynet

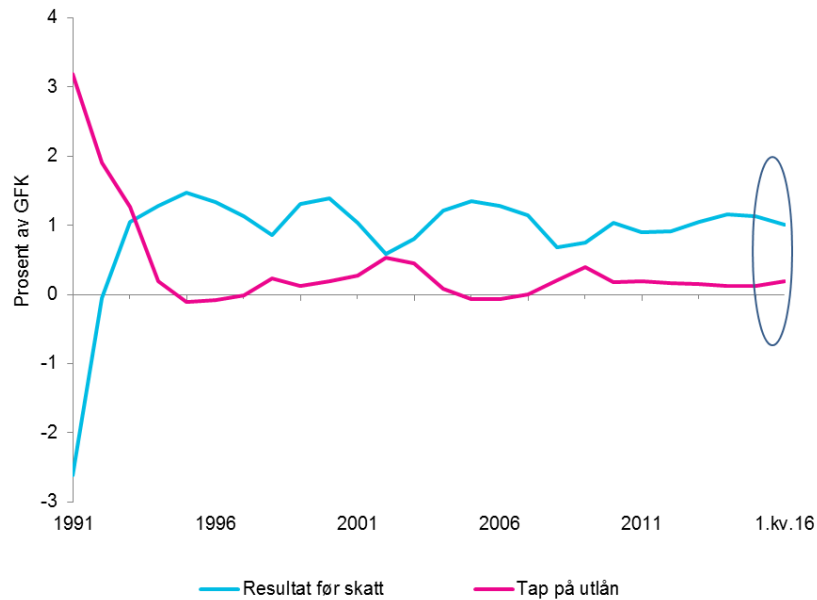
Utlånstap

Kilde: Finanstilsynet

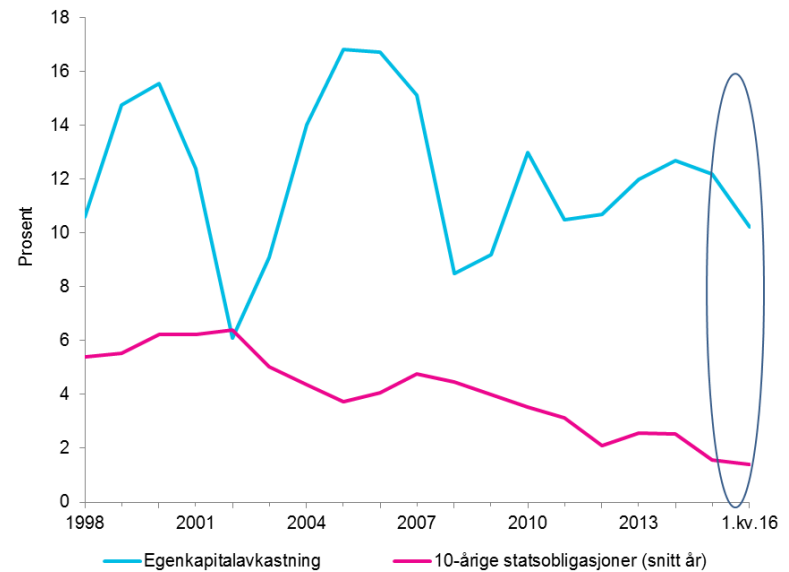
Bankenes lønnsomhet

Resultat før skatt

Kilde: Finanstilsynet

Egenkapitalavkastning

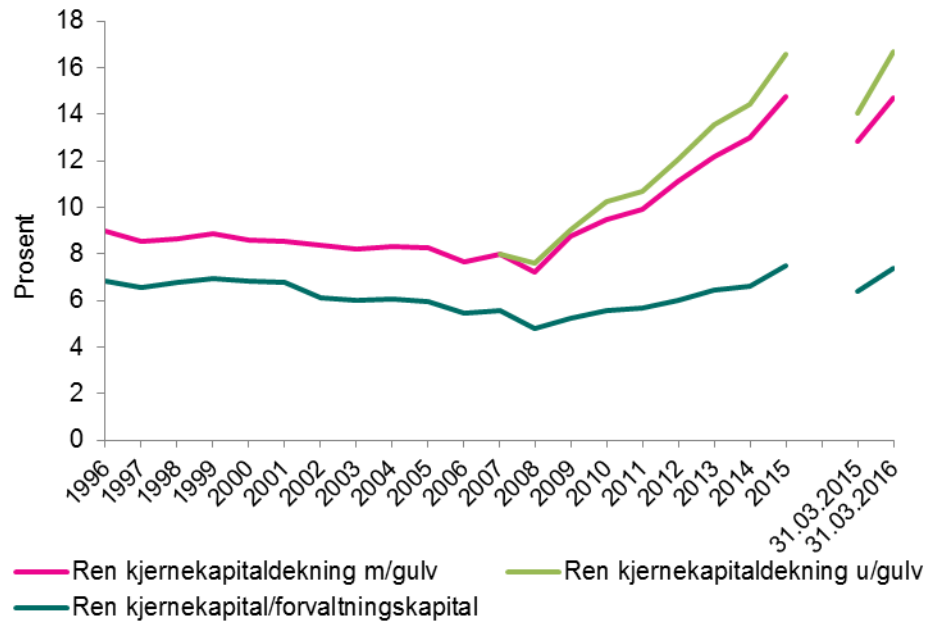

Kilder: Finanstilsynet, Norges Bank

Bankenes soliditet

Ren kjernekapitaldekning

- Ren kjernekapitaldekning: 14,7 prosent
- Ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital: 7,4 prosent

Kilde: Finanstilsynet

Stresstest av norsk økonomi og bankene

Internasjonal utvikling

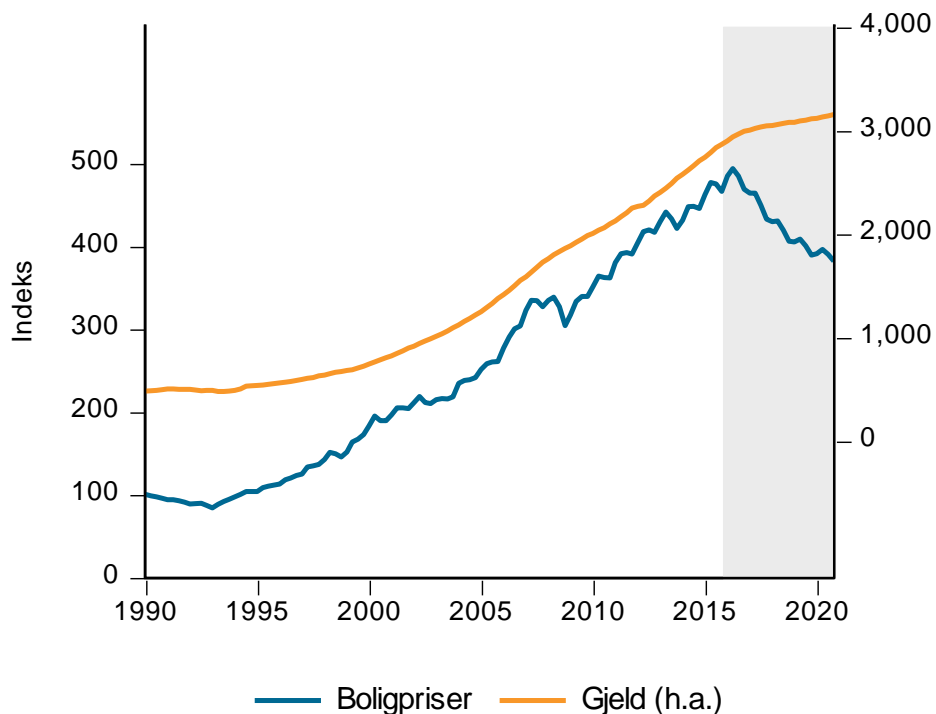
- Redusert vekst internasjonalt
- Fall i oljeprisen og andre råvarer
- Økt risikoaversjon og høyere risikopremier i kredittmarkedene
- Nedgang i aksjekurser

Norsk økonomi

- Redusert eksport av norske varer
- Lavere aktivitetsnivå i norsk oljevirkosomhet
- Økte utlånsrenter fra bankene
- Finansiell konsolidering
- Økt ledighet og negativ BNP-vekst

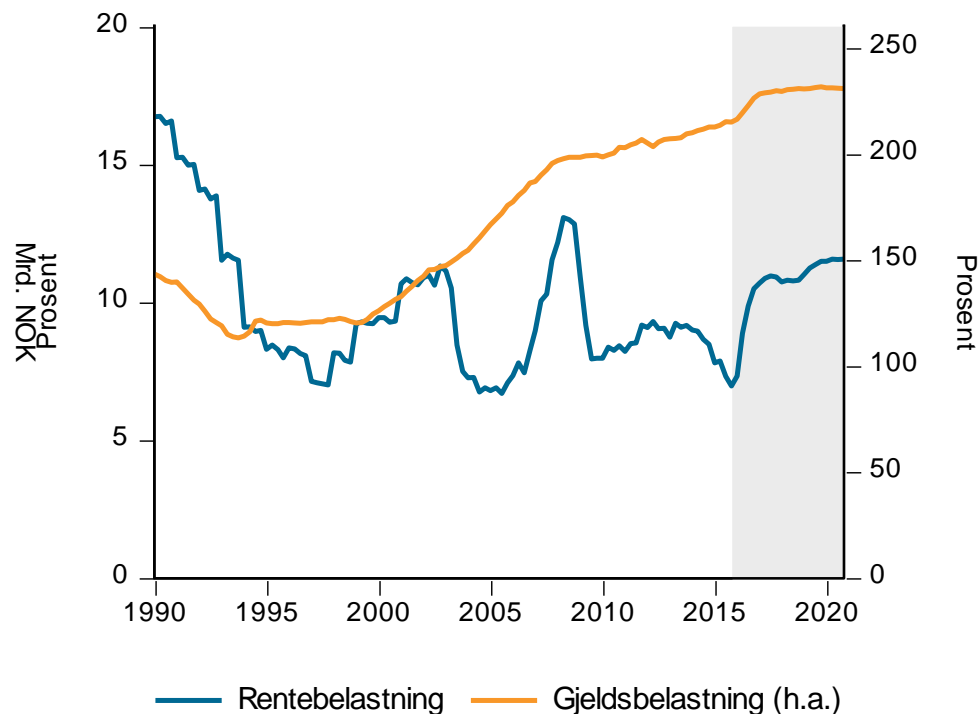
Husholdninger og boligpriser i stress-scenariot

Husholdningsgjeld og boligpriser

Kilder: SSB og Finanstilsynet

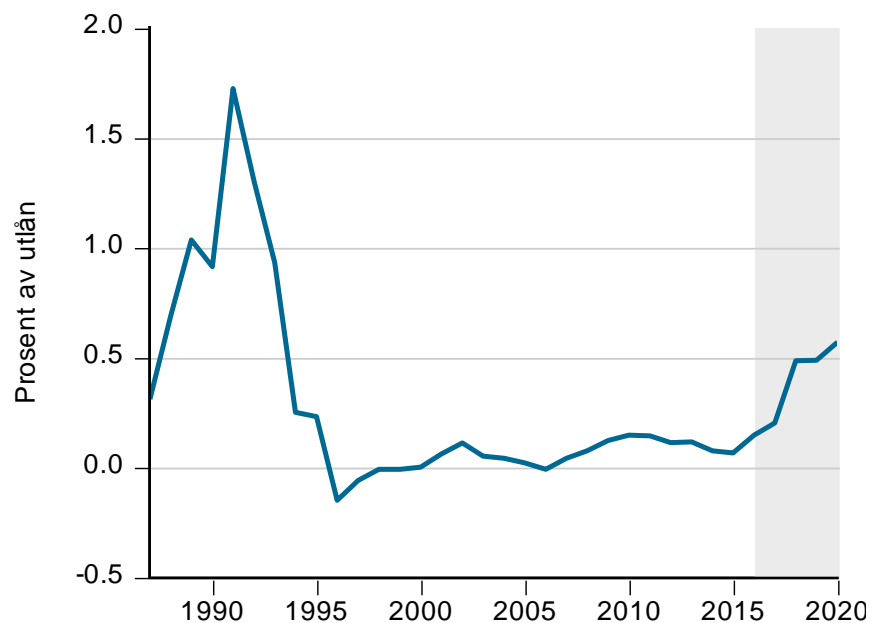
Husholdningsgjeld og rentebelastning

Kilder: SSB og Finanstilsynet

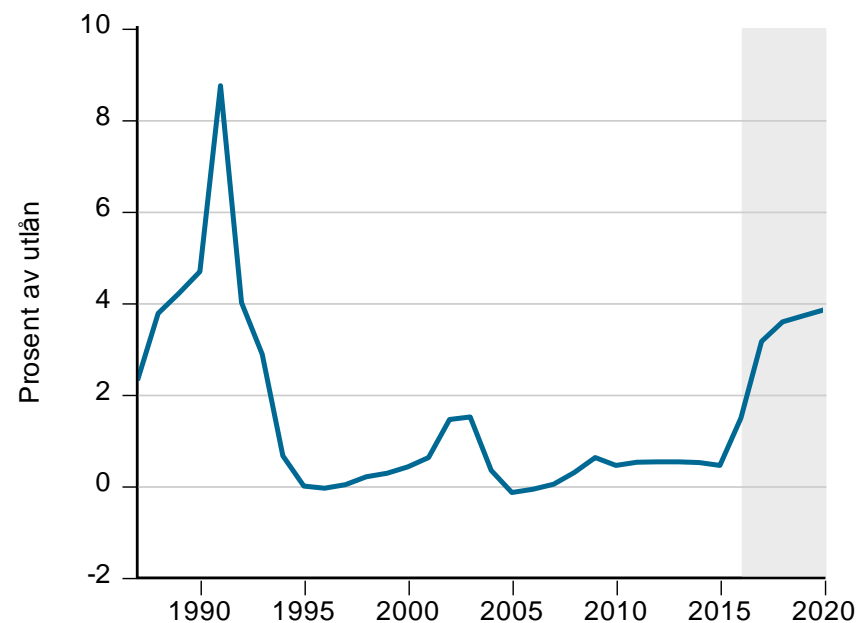
Bankenes utlånstap i stress-scenarioet

Tap på utlån til PM

Kilder: SSB og Finanstilsynet

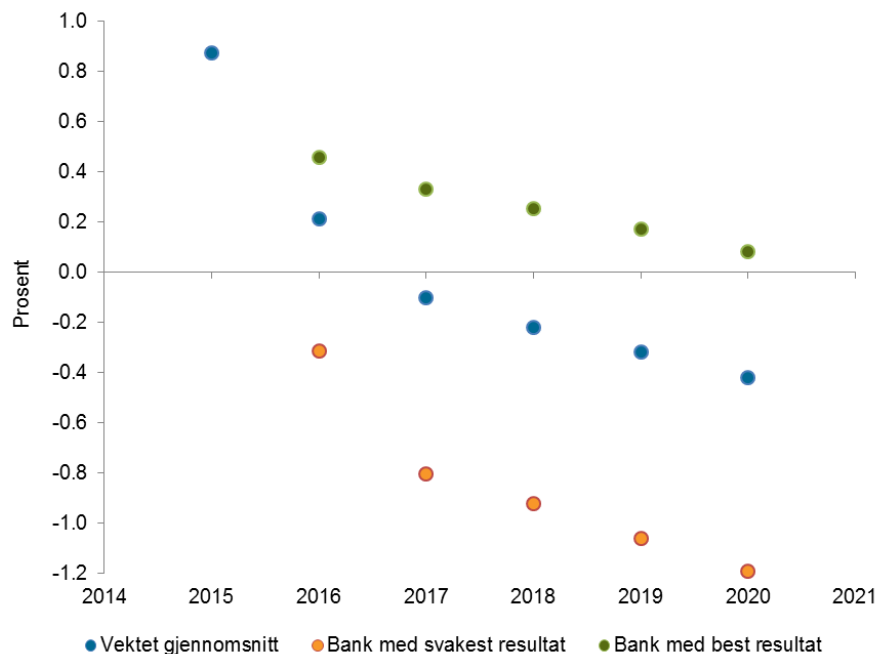
Tap på utlån til BM

Kilder: SSB og Finanstilsynet

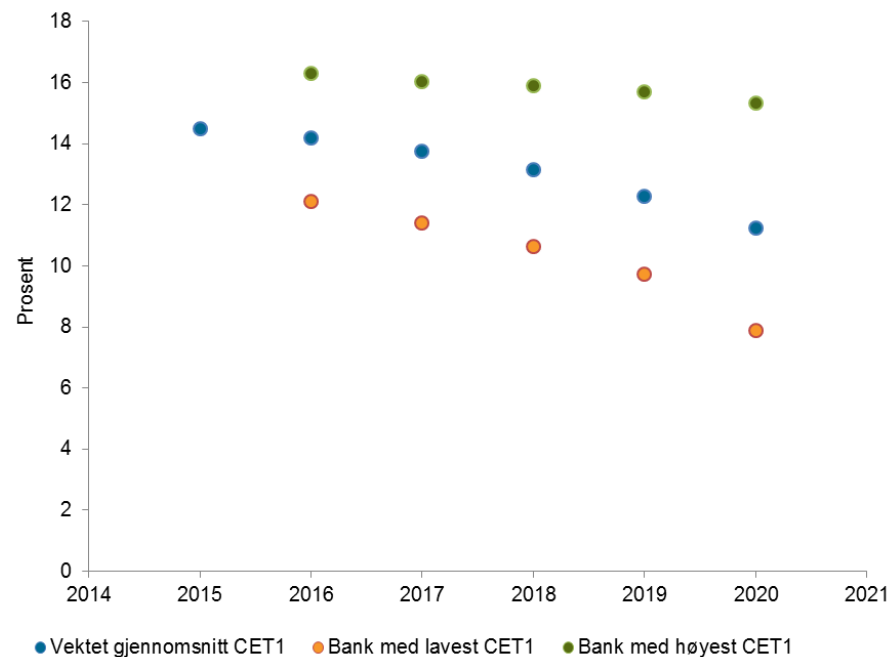
Bankenes resultater og kapitaldekning i stress-scenariot

Resultat etter skatt - bankkonsern (% GFK)

Kilder: Finanstilsynet

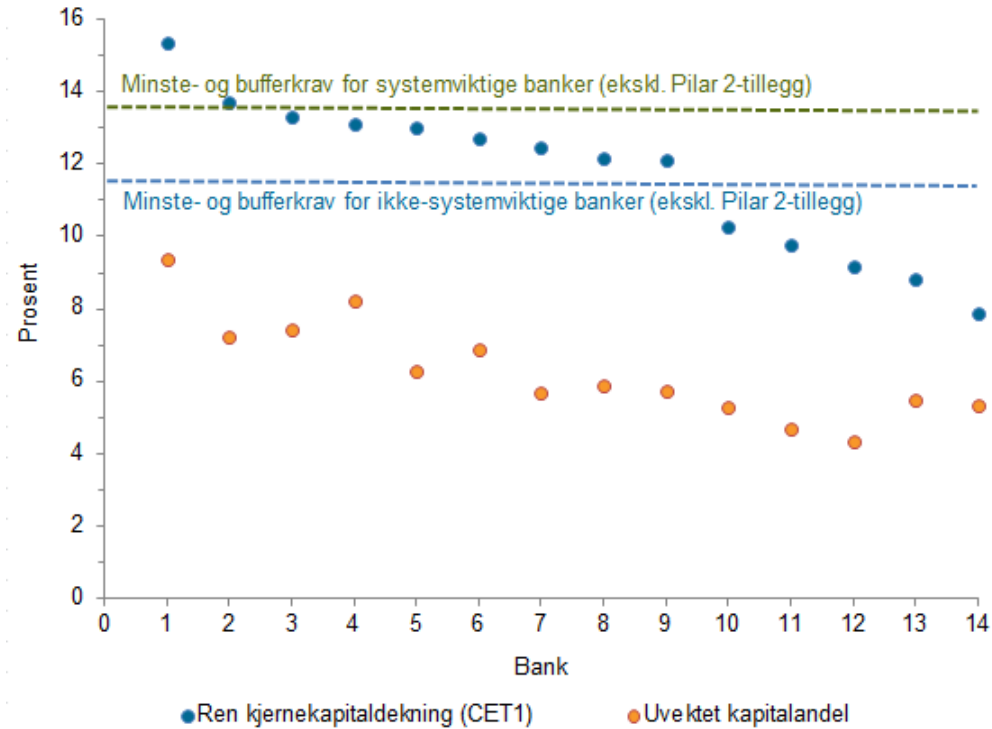
Ren kjernekapitaldekning - bankkonsern

Kilder: Finanstilsynet

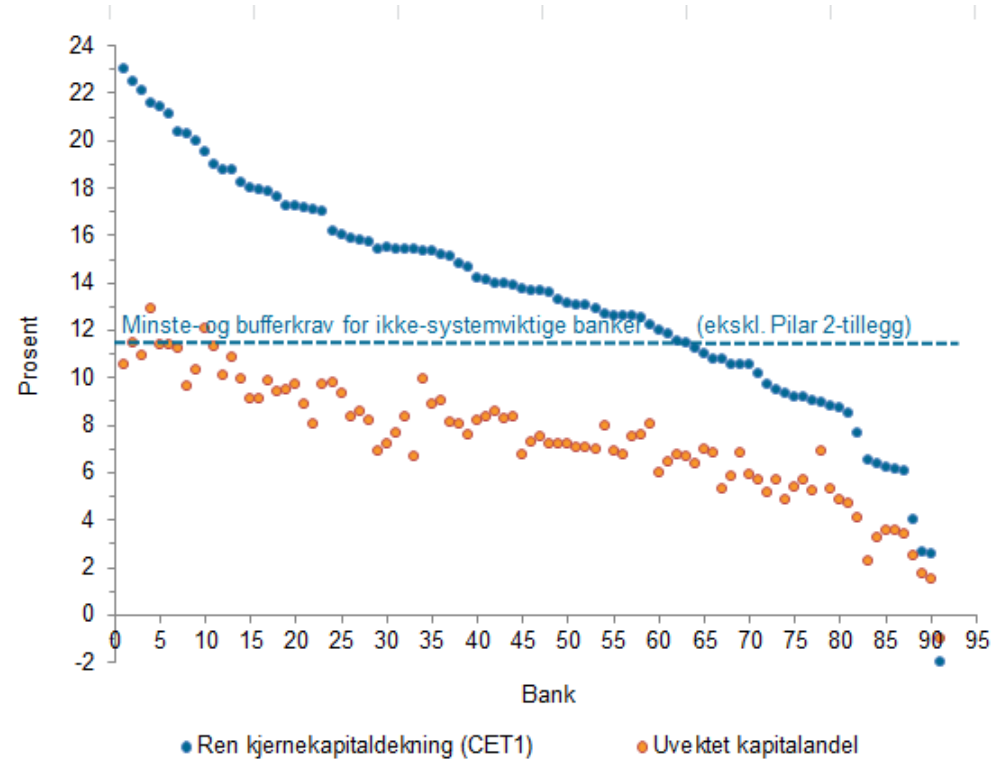
Bankenes kapitaldekning i 2020 i stress-scenariot

Norske bankkonsern

Kilder: Finanstilsynet

Norske morbanker

Kilder: Finanstilsynet

Oppsummering

- Oljerelatert næringsliv hardt rammet, men begrensede ringvirkninger til øvrig næringsliv.
- Risikofaktorer
  - Oljepris/økonomiske ringvirkninger
  - Internasjonal økonomi/fornytt uro i internasjonale finansmarkeder
  - Husholdningsgjeld og boligpriser
- Norske bankers oljeeksponeringer en liten andel av samlede lån, men må påregne vesentlig økte tap på disse lånene – også ved myk landing for norsk økonomi.
- Viktig at bankene foretar tilstrekkelige tapsavsetninger på utsatte lån. Mange lån til kunder med svak økonomi vil være tapsutsatt selv om kunden betaler rente.
- Stresstest: Tapene vil bli betydelige ved kraftig tilbakeslag i norsk økonomi.
- Styrket soliditet de siste årene har gitt bankene et godt utgangspunkt for å møte økonomisk nedgang, men må øke egenkapitalen ytterligere i 2016.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

post@finanstilsynet.no

